

Spis treści

Wstęp.....	7
<i>Katarzyna Trofimowicz-Kalinowska</i> Polityka bezpieczeństwa narodowego Hiszpanii	9
<i>Michał Snopek</i> Polityka bezpieczeństwa w Japonii	34
<i>Aleksandra Kulaga</i> System bezpieczeństwa wewnętrznego Kanady	66
<i>Adam Dytkowski</i> System bezpieczeństwa Estonii	84
<i>Anna Zygo</i> System bezpieczeństwa Afganistanu	106
<i>Marzena Czernicka</i> System bezpieczeństwa narodowego Bułgarii	132
<i>Jakub Dej</i> Analiza sytuacji kryzysowych na stadionach w XX i XXI wieku – wnioski i rekomendacje	151
Noty o Autorach	171

Debiut to jedna z najważniejszych chwil dla każdego naukowca i artysty. Pierwsze wystąpienie publiczne, początek działalności twórczej czy też ogłoszenie dzieła stanowi faktyczne rozpoczęcie aktywności zawodowej. Ten moment to przetarcie szlaku, wytyczenie drogi, określenie zainteresowań badawczych i zaznaczenie swojego miejsca wśród środowiskowej wspólnoty. Pierwszy artykuł na zawsze pozostaje w pamięci piszącego. Gdy sięgamy do niego po latach, nostalgicznie patrząc na owe naukowe początki, zazwyczaj czujemy niedosyt, jak u sportowca, że można było „lepiej, dalej i szybciej”. Mimo owych niedociągnięć mamy poczucie wagi pierwszego dokonania, które dla piszących pozostanie na zawsze w pamięci.

Na naszym Wydziale (obecnie Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych), a szczególnie w Instytucie Nauk Politycznych szczególną troską otaczamy właśnie debiutantów. Do owej grupy publikacji należą zeszyty przygotowane przez dr hab. Tomasza Słomkę, który przygotował cykle poświęcone zagadnieniom politologicznym. Adeptci wywodzili się głównie z braci studenckiej, ale część z nich zasiliła dziś rzeszę doktorantów naszej jednostki naukowej. Idąc tym tropem została przygotowana publikacja, którą oddajemy dziś czytelnikowi do lektury. Wspieranie aktywności młodych, nadziei polskiej nauki, to niezwykle ważny element aktywności naszego Wydziału, a nawet szerzej Uniwersytetu Warszawskiego. Dlatego też owe prace zbiorowe zawierające teksty studentów i doktorantów nie powinny stanowić sporadycznych przypadków, ale winny być na stałe wpisane do naszego kalendarza wydawniczego.

Przygotowana praca zbiorowa *Problemy bezpieczeństwa wybranych państw – instytucje, badania, studia* jest próbą syntezy, ukazania niezwykle ważnego aspektu współczesnego świata. Autorzy, to studenci i doktoranci bezpieczeństwa wewnętrznego. Przygotowali oni artykuły naukowe, w których poddają

analizie politykę i systemy bezpieczeństwa wybranych państw zlokalizowanych na trzech kontynentach. Ukazanie różnic i podobieństw, specyfiki oraz znaczenia problematyki w poszczególnych krajach jest ciekawym ujęciem, które można zestawić z naszym, polskim podejściem do zagadnienia bezpieczeństwa. Należy podkreślić aktualność owej problematyki. Nie tylko zagrożenia terrorystyczne, ale również degradacja środowiska naturalnego, podejście do zagadnień ochrony dóbr kultury czy też bezpieczeństwa socjalnego stanowi ważny katalog wyzwań współczesności. Artykuły ukazują odmienne modele organizacyjne i strukturalne właściwe dla wskazanych poszczególnych państw. Autorzy analizują politykę bezpieczeństwa Hiszpanii, Japonii, Kanady, Estonii, Afganistanu i Bułgarii ukazując ewolucję podejścia do owego zagadnienia, podstawy prawne realizowanej polityki, instytucje działające w owej przestrzeni, a jako dopełnienie instytucje naukowe aktywne w zakresie badań nad bezpieczeństwem narodowym i wewnętrznym. Jako swoisty aneks owej pracy zbiorowej stanowi tekst ostatni poświęcony sytuacjom kryzysowym na stadionach w XX i XXI wieku. W perspektywie światowej można zaobserwować jak założenia teoretyczne wykorzystywane są w praktyce. To dobre uzupełnienie prezentowanej problematyki.

Bezpieczeństwo wewnętrzne na dobre zadomowiło się wśród naukowej wspólnoty. Odpowiada ono na zapotrzebowania współczesności, ukazuje jak problematyka codzienności implikuje aktywność naukową. Niech niniejsza publikacja stanie się próbą refleksji młodych nad jednym z najważniejszych bolączek rządzących – gwarancji bezpieczeństwa dla mieszkańców poszczególnych państw i całego globu.

Daniel Przastek